

VGT finanszírozás és a támogatáspolitiká összehangolása

Mozsgai Katalin
ÖKO Zrt.
2009. szeptember 11.

Finanszírozás főbb típusai

- **szennyezés csökkentés: „szennyező/használó fizet”**
  - a) szabályozáson keresztül esetleg kedvezmények:
    - türelmi idő (VKI célok halasztása!)
    - gazdaságfejlesztési támogatások
  - b) közfeladat keretében ellátva: díjakon keresztül
- **környezetfenntartás** (közfeladat állami bevételekből)
  - a) állami/önkormányzati tulajdon
    - építési projektek (állami + EU források)
    - működtetés, fenntartás, pótlás (állami)
  - b) önkéntes megállapodás keretében
    - költségvetési bevételekből
    - EU támogatások speciális esetben (ÚMVP, agrár-környezetvédelem)
- **Intézményfejlesztés, monitoring**
költségvetés és/vagy EU támogatás

Költségek becslése

- a finanszírozás (források rendelkezésre állásának biztosítása) alapja
- műszaki feladat - teljes időszakra (naturáliák, fajlagos költségek alapján)
- „felülről és alulról” történő tervezés
- országos nagyvonalú becslés (!)

Nehézségek:

konceptcionális alapokon nyugvó terv,
konkrét intézkedések kidolgozása 2012-ig

Amit a tervnek tartalmaznia kell...

2015-ig rendelkezésre álló források (!)

(legalább az állami forrásokból megvalósuló fejlesztési részt)

Módszertani nehézségek:

- EU támogatáspolitikája 2007-2013
- 2014-2015 (???) – hatnak-e a célokra?

Becslési lehetőségek:

- teljes (15-18 évre vonatkozó) költségből a 2 évre eső finanszírozási igény, prioritások figyelembe vételével
- a jelenleg VKI célokra fordított források 1 évre eső átlagos értéke (ezek szinten tartásának vállalásával)

Alapintézkedések

- Alapintézkedések: EU jogszabályokból származó követelmények
- + működő „további alapintézkedések”
- 2015-ig elsősorban ezen intézkedések megvalósulására áll rendelkezésre forrás
- Határidő: VKI határidő (2015), ha a vonatkozó EU irányelv máshogy nem rendelkezik (!)
- Hiányzó forrásokat biztosítani szükséges

Alapintézkedések – forrásigény

Alapintézkedések (A, TA)	Költség-becslés	Forrás 2007-2013	VKI igény 2013-(2027) ¹
Szennyvíz Program (A), 2007-2015	783,9	359,1 (422,4)	93 (106) ²
Ivóvízminőség-javító Program	246	176,6 (196,2)	-
Vízbázisvédelem	~100 ⁴	5,6 ⁵	~100
Országos Kármentesítési Program (TA)	~1 000 ³	38,05	na.
Hulladékgazdálkodás (TA) – térségi rendszerek		104,8 (149,8)	-
Hulladékgazdálkodás (TA) – rekultiváció		78,17	na.
Natura 2000 területek fenntartása (A)		~ 30	
Nitrát Akcióprogram (A)	na.	na. ⁵	na.
Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (TA)	-	-	-
Összesen (Mrd Ft), KEOP		762,3 (890,2)	

¹ amennyiben más, vonatkozó EU Irányelv szigorúbb határidőt nem határoz meg.

² lezárt; ill folyamatban lévő beruházás 2007. 12. 31-ig figyelembe vételével

³ 1 000Mrd Ft. Becsült időtartama: 40 év, amennyiben a programra évente 25 Mrd Ft rendelkezésre állhat.

⁴ átlagos 200 millió Ft/vízbázis értékkel számolva

⁵ egyes ÚMVP célprogramok (agrár-környezetvédelmi, erdősítési stb.) előnyben részesítik a nitrát-érzékeny és ezen belül is a vízbázisvédelmi védőterületen gazdálkodókat.

Kiegészítő intézkedések - forrásigény

Kiegészítő intézkedések	VKI Igény (2013-2027)
(SZ2) Szennyvíztisztító telep hatásfokának növelése (kiegészítő utótisztítás meglévő és új telepeken együtt)	~ 45-50
(SZ3) Hígítási viszonyok szempontjából kedvezőbb befogadóba történő szennyvízbevezetés	~ 8-15
(CS2) Egyéb csatornázás a Szennyvíz Programon felül, VKI indok***	~ 80
További forrásigény, Mrd Ft	133-145

Kiegészítő intézkedések - forrásigény

Kiegészítő intézkedések (folyt)	VKI Igény (2013-2027)
(HA1) Nyílt ártér létrehozása, hullámtér szélesítés	6-10
(HM) Hidromorfológiai intézkedések (vízfolyásokra)	120 - 200
(TE2) Belterületi csapadékvíz-elvezetés és elhelyezés VKI-s követelményei kielégítésének becsült többlet forrásigénye (alap költség kb 50 Mrd Ft)	~ 10-20
További forrásigény, Mrd Ft	

Jelenleg:

KEOP-ban ~ 64 Mrd Ft komplex vízvédelmi beruházásokra,
ROP-okban ~ 54 Mrd Ft regionális vízvédelmi beruházásokra,
ROP-okban ~ 30-35 Mrd Ft települési vízrendezés feladataira.

Kiegészítő intézkedések – forrásigény

Műszaki intézkedések		Kötelező	Önkéntes
	Terület	Mrd Ft/év	Mrd Ft (5 évre)
<u>Árterek, hullámterek:</u>			
Partmenti védőzóna + ártéri, hullámtéri gazd.	10 ekm	~ 15-20	~ 5-10
<u>Dombvidéki (eróziós) területek</u>			
(TA1-TA2) művelési mód és ágváltás	440 eha	1,3	75,3
fokozottan érzékeny	130 eha	0,4	22,4
ebből: állóvíz, tározók felett	50 eha	0,2	8,5
közepesen érzékeny	110 eha	0,3	18,8
enyhén érzékeny	200 eha	0,6	34,0
<u>Síkvidéki (belvizes) területek</u>			
(TA3-TA4) művelési mód és ágváltás	1090 eha	0,9	148,5
erősen veszélyeztetett	230 eha	0,2	31,4
közepesen veszélyeztetett	860 eha	0,7	117,1

ÚMVP AKG kifizetések (2007-2013) mintegy 240 mrd Ft (5 évre).
 DE! Források 33 %-a zonális célprogramokra (művelési ág váltás)
 és ebben benne van a Natura2000 zonális célprogramok is.

További forrásigény

- **monitoring fejlesztés**
  - ~ 11-12 Mrd Ft/év beruházási költség
(7-10 évente ismétlődik)
  - ~ 6-7 Mrd Ft/év működési költség
- **állami fenntartási feladatok**
  - ~ 9 Mrd/Ft év működési költség (többlet)
- **Hatósági munka erősítése, képességfejlesztés, szemléletformálás**
(VKI-ra fordított összeg mintegy 10-20 %-a)
- 2012-ig az intézkedések (jogszabályok) előkészítése, kidolgozása

Rendelkezésre álló források

Forráshely	VKI célokra figyelembe vett rész		Forrás felosztás		
	2007-2013	Arány	2007-2008	2009-2010	2011-2013
	Mrd Ft	%	Mrd Ft	Mrd Ft	Mrd Ft
KEOP: Környezet és Energia Operatív Program	973,8	60,2%	46,4%	45,9%	0,4%
ROP-ok: regionális operatív programok	147,3	9,1%	40,8%	40,6%	16,8%*
ÚMVP: Új Magyarország Vidékfejlesztési Program	481,7	29,8%			
ETE: Határon átnyúló területi együttműködési programok	11,7	0,7%			
LIFE: Környezet- és természetvédelmi közösségi program	2,1	0,1%			
Összesen	1 616,6	100%			

* Települési *bel-és külterületi vízrendezés* 6,4 Mrd Ft
Regionális jelentőségű vízvédelmi intézkedések 10,5 Mrd Ft
2000 LE alatti települések szennyvízkezelése 8,2 Mrd Ft

Főbb megállapítások

- KEOP, ROP, ÚMVP forrásfelosztás nagyjából véglegesnek tekinthető 2013-ig (az átcsoportosítás lehetősége jelentős mértékben korlátozott)
- addicionalitás forrásai 2011-től (???)
- Regionális Operatív programok (2009-2010)
  - eltérő támogatási területek
  - eltérő tartalommal megjelenő pályázatok
  - eltérő támogatási mérték
  - VKI szempontok nem érvényesülnek

Támogatási rendszerek átalakítása (javaslatok)

- Lehetőségek a már futó programok, pályázatok átalakításában (utolsó akciótervek)
  - Egyéb programok, pályázatok VKI „barát” elemeinek kialakítása, az új fejlesztésekre vonatkozó elemzés megkövetelése
- Lehetőségek a 2014 utáni, új fejlesztési programok kialakításában
  - VKI-t kifejezetten segítő programok, pályázatok (enélkül a 2021-re vállalt célkitűzések nem teljesíthetők)
  - regionális forrásteremtés, megfelelő szakmai irányítás mellett (vízgazdálkodási tanácsok, ökológiai szempontú műszaki követelmények jogszabályban stb.)
  - EU szabályok betartására vonatkozó kormányzati vállalások vs. önkormányzatiság (közigazgatási eljárás felülvizsgálata, egyértelmű prioritások meghatározása)

Köszönöm a figyelmüket !